

Kenniscentrum Kraamzorg®

Meerjarenbeleidsplan 2014-2017

Adres

Kenniscentrum Kraamzorg
Leen van Kronenburg 2
1183 AS Amstelveen

Contact

www.kenniscentrumkraamzorg.nl
info@kenniscentrumkraamzorg.nl
Telefoon 020 54 59 023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Missie, visie, doelstellingen en positionering	4
2.1 Missie, visie en doelstellingen	
2.2 Positionering	
3. Organisatie(structuur)	6
3.1 Bestuur	
3.2 Dagelijkse leiding	
3.3 Freelancers	
3.4 Vrijwilligers	
4. Strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg	9
4.1 Kwaliteit	
4.1.1 Kwaliteitsregister kraamverzorgenden	
4.1.2 Kwaliteitskeurmerk Kenniscentrum Kraamzorg	
4.1.3 Kwaliteitsindicatoren	
4.2 Scholing	
4.2.1 (Her)registratie eisen kraamverzorgenden	
4.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen	
4.2.3 Beroepscompetentieprofiel	
4.2.4 Opleidingsveld	
4.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht	
4.3.1 Landelijke monodisciplinaire en multidisciplinaire richtlijnen en protocollen	
4.3.2 CPZ	
4.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners	
4.3.4 Website	
4.3.5 Kenniscentrum Kraamzorgdag	
4.4 Ketensamenwerking	
4.5 Onderzoek: "Kenniscentrum Kraamzorg Academie"	
4.6 Innovaties	
4.6.1 Digitale kraamzorg	
4.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst	
5. Stakeholders	19
6. Faciliteiten	20
6.1 Huisvesting	
6.2 Website	
7. Financiën	21
7.1 Vaste inkomsten	
7.2 Bijdrages van anderen	
7.3 Mogelijke subsidies	
7.4 Sponsoring	
8. Pr & Communicatie	23
9. Tot slot	24

Bijlage: Begroting Kenniscentrum Kraamzorg 2014-2017

25

1. Inleiding

De ontwikkelingen in de geboortezorg vragen dat de kraamzorg transparant is over de kwaliteit van zorg. De ketenpartners moeten de kraamzorgsector ook zien als gelijkwaardige gesprekspartner bij beleid- en kwaliteitsontwikkelingen in de geboortezorg. De ontwikkelingen rondom integrale zorg vereist een professionalisering van de beroepsgroep ook om als volwaardig gesprekspartner mee te kunnen denken en praten in het netwerk van geboortezorg.

De brancheorganisaties ActiZ en BTN, voor organisaties in de kraamzorg, en de beroepsvereniging voor kraamverzorgenden, de NBvK die de individuele kraamverzorgenden vertegenwoordigt, zijn alle drie betrokken bij de inhoud van de zorgverlening van de kraamzorg. Deze drie organisaties vertegenwoordigen tezamen het grootste deel van de kraamzorgsector en hebben daarom in 2011 besloten samen te werken om gezamenlijk in het Kenniscentrum Kraamzorg de belangen van de inhoud van de kraamzorg te behartigen ter professionalisering en daarmee de profilering van de kraamzorgsector.

Het projectplan "Oprichting Kenniscentrum Kraamzorg 2012-2013" paste binnen de beleidsuitgangspunten van de minister van VWS en de subsidie aanvraag is in maart 2012 gehonoreerd. Na het aanstellen van een directeur en een secretaris in juni 2012 is daadwerkelijk gestart worden met het opzetten van het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ).

Het Plan van Aanpak 2012-2013 van het Kenniscentrum Kraamzorg gaf richting aan de activiteiten van het KCKZ gedurende de subsidieperiode 2012-2013 en gaf tevens een globale blik op de vervolgstappen voor de periode daarna.

Dit Meerjarenbeleidsplan 2014-2017 geeft inzicht in de plannen voor de komende drie jaar waarin het Kenniscentrum Kraamzorg zich positioneert als hét Kenniscentrum voor de Kraamzorg. Met de te volgen strategie om op zes specifieke beleidsterreinen actief te opereren neemt het Kenniscentrum Kraamzorg een duidelijke positie in, zowel in de kraamzorgsector, het netwerk van geboortezorg als bij alle andere stakeholders.

2. Missie, visie, doelstellingen en positionering

Met onderstaande missie, visie, doelstellingen en positionering geeft het Meerjarenbeleidsplan 2014-2017 aan waar het Kenniscentrum Kraamzorg voor staat, waar het Kenniscentrum Kraamzorg voor gaat, wat het Kenniscentrum Kraamzorg wil bereiken en wat de positie van het Kenniscentrum is in de kraamzorgsector en het netwerk van geboortezorg.

2.1 Missie, visie en doelstellingen

Missie

Het Kenniscentrum Kraamzorg is het centraal gezaghebbende centrum voor de professionalisering en daarmee de profilering van de kraamzorgsector in het netwerk van geboortezorg.

Visie

Het Kenniscentrum Kraamzorg zorgt ervoor dat de ontwikkeling, implementatie en borging van haar zes beleidsterreinen: kwaliteit, scholing, inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht, ketensamenwerking, onderzoek en innovatie plaatsvindt, wordt uitgedragen en dat continuïteit gewaarborgd wordt.

Doelstellingen

1. Het Kenniscentrum Kraamzorg wordt erkend door organisaties in de kraamzorg, kraamverzorgenden, ketenpartners, branche- en beroepsorganisaties, stakeholders, zorgverzekeraars, inspectie en overheid, voor wat betreft de zes beleidsterreinen kwaliteit, scholing, inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht, ketensamenwerking, onderzoek en innovatie.
2. Het Kenniscentrum Kraamzorg richt commissies en werkgroepen op die samen met directie en bestuur de zes beleidsterreinen van het Kenniscentrum Kraamzorg vormgeven.
3. Het Kenniscentrum Kraamzorg zorgt ervoor dat zij zich op alle zes de beleidsterreinen professionaliseert, waardoor de kraamzorg zich verder profileert in het netwerk van geboortezorg.
4. Het Kenniscentrum Kraamzorg zorgt ervoor dat zij zich financieel zelf kan bedruipen.

Voor de missie, visie en doelstellingen geldt dat het Kenniscentrum Kraamzorg niet de inhoud van de kraamzorg bepaalt maar wel de randvoorwaarden creëert voor de kraamzorgsector om zich te ontwikkelen tot volwaardige samenwerkingspartner in het netwerk van geboortezorg.

Van belang is te vermelden dat het Kenniscentrum Kraamzorg geen belangen behartigt van individuele kraamzorgorganisaties of kraamverzorgenden, het Kenniscentrum Kraamzorg houdt zich bezig met inhoudelijke zaken die voortkomen uit de zes beleidsterreinen benoemd in dit Meerjarenbeleidsplan.

2.2 Positionering

Inleiding

In het inleidende hoofdstuk van dit Meerjarenbeleidsplan is al beschreven hoe de twee brancheorganisaties en de beroepsvereniging samen zijn opgetrokken om het Kenniscentrum Kraamzorg op te zetten. Deze drie organisaties vonden het van belang dat er voor de kraamzorgsector een eigen Kenniscentrum werd opgezet voor de

professionalisering en vervolgens de profilering van deze sector in het netwerk van geboortezorg. Dit werd ondersteund door de projectsubsidie die het ministerie van VWS toekende om het Kenniscentrum Kraamzorg op te zetten.

Het Kenniscentrum Kraamzorg bestaat medio 2014 twee jaar en heeft te midden van de brancheorganisaties en de beroepsvereniging een unieke plek ingenomen omdat zij geen belangen behartigt van individuele kraamzorgorganisaties of kraamverzorgenden maar zich richt op de ontwikkeling, borging en implementatie op het gebied van kwaliteit, inhoud, ontwikkelingen kennisoverdracht, scholing, ketensamenwerking, onderzoek en innovatie (de zes beleidsterreinen).

Toekomst

De positionering van het Kenniscentrum Kraamzorg binnen de kraamzorgsector en het netwerk van geboortezorg blijft een essentiële onderdeel van dit Meerjarenbeleidsplan. De volgende aandachtsgebieden zijn hierin van belang:

Identiteit van het Kenniscentrum Kraamzorg: met de in dit Meerjarenbeleidsplan genoemde zes beleidsterreinen onderscheidt het Kenniscentrum Kraamzorg zich ten opzichte van de brancheorganisaties en de beroepsvereniging. Het Kenniscentrum Kraamzorg zal, vanuit inhoudelijke kennis over de kraamzorg en de kraamverzorgenden, een professionaliseringsslag bewerkstelligen, waardoor het een eigen plaats zal innemen in de kraamzorgsector en in het netwerk van geboortezorg. Mede doordat de kraamverzorgenden via het Kenniscentrum Kraamzorg hun professionaliteit kunnen tonen, wat belangrijk is voor deze beroepsgroep en effectief is voor de kraamzorgsector. Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft daarmee voldoende onderscheidende eigenschappen.

De verhouding van het Kenniscentrum Kraamzorg tot de andere organisaties die actief zijn binnen de kraamzorg en hoe deze op elkaar afgestemd moeten worden:

het is van belang dat er duidelijkheid komt waar belangenbehartiging door de NBvK en positionering van de brancheverenigingen, ActiZ en BTN, plaatsvindt en waar deze partijen gezamenlijk middels het Kenniscentrum Kraamzorg optrekken. Het is cruciaal om onderscheidende aspecten tussen de vier organisaties te benadrukken en een selectie te maken van items waarin zij gezamenlijk met elkaar optrekken. Dit moet gebeuren binnen het CPZ en via de 6 beleidsterreinen van het Kenniscentrum Kraamzorg benoemd in dit Meerjarenbeleidsplan.

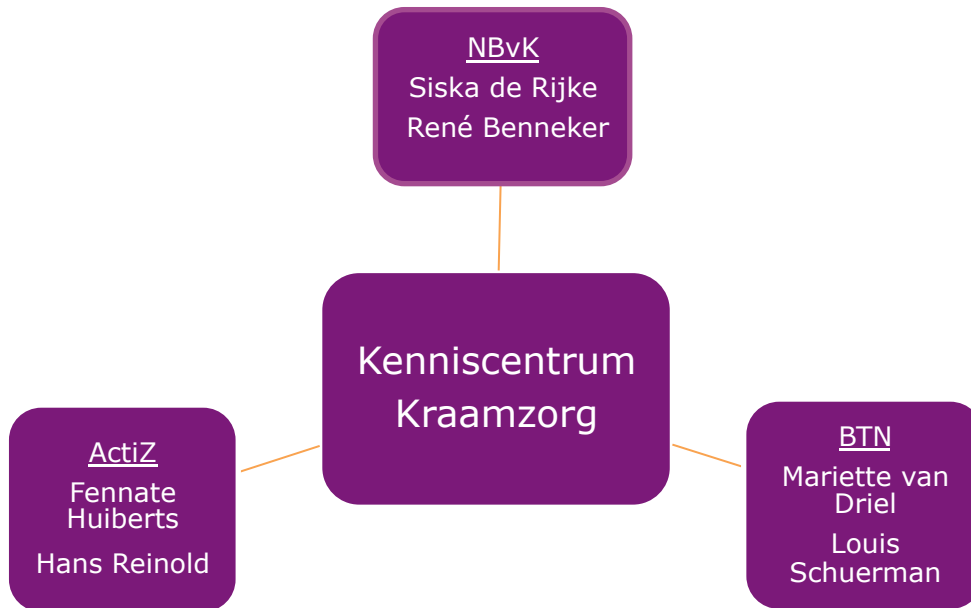
De samenwerking met en de relatie tot inhoudelijke samenwerkingspartners is ook erg belangrijk en moet duidelijk gedefinieerd worden. Begin januari 2014 komt er antwoord op de vraag wie, waarin, waarom en hoe in welk overleg zit rond kraamzorg(onderwerpen). Afhankelijk van de uitkomst vindt een wisseling van personen plaats als dit beter is voor de positionering van het Kenniscentrum Kraamzorg.

De kraamverzorgende: wat vindt zij belangrijk en waarom: inzicht in het denken en doen van de kraamverzorgende is een essentiële voorwaarde voor de positionering van het Kenniscentrum Kraamzorg. Uit een brainstormsessie met kraamverzorgenden is duidelijk naar voren gekomen dat zij trots zijn op hun vak en waardering voor hun vak belangrijk vinden. Vakinhoudelijke kennisdeling staat hoog op hun lijstje samen met de mogelijkheid om intensiever contact te onderhouden met collega's. Het Kwaliteitsregister en alle mogelijkheden via de website en de social media komen volledig tegemoet aan de wensen van de kraamverzorgenden en maakt hen daardoor, via het Kenniscentrum Kraamzorg heel zichtbaar in de keten van de geboortezorg.

Bij de positionering is het van belang dat het Kenniscentrum Kraamzorg zich richt op de professionalisering van de kraamverzorgenden en daarmee van de kraamzorgsector via de zes beleidsterreinen. Hiermee kan de kraamzorgsector zich via het Kenniscentrum Kraamzorg profileren in het netwerk van geboortezorg en bepaalt daarmee haar unieke positie.

3. Organisatiestructuur

De bestuurlijke structuur van het Kenniscentrum Kraamzorg ziet er als volgt uit:

3.1 Bestuur

Inleiding

Op 12 september 2012 is Stichting Kenniscentrum Kraamzorg opgericht. De drie belangenorganisaties in de kraamzorg hebben ieder twee personen afgevaardigd in het bestuur van de stichting. Het bestuur komt 6x per jaar bij elkaar in vergadering.

Het bestuur van Stichting Kenniscentrum Kraamzorg bestaat op 31 december 2013 uit:

Mariette van Driel	(BTN)	voorzitter
Siska de Rijke	(NBvK)	secretaris
Fennate Huiberts	(ActiZ)	penningmeester
René Benneker	(NBvK)	bestuurslid
Louis Schuerman	(ZIN/BTN)	bestuurslid
Hans Reinold	(Careyn/ActiZ)	bestuurslid

Alle betrokken bestuursleden vertegenwoordigen hun eigen organisatie in het bestuur, met het mandaat van hun achterban en met behoud van hun eigen verantwoordelijkheid. De bestuursleden vaardigen namens het Kenniscentrum Kraamzorg collega's, leden en/of kraamverzorgenden af voor de verschillende commissies van het CPZ om zo de aansluiting tussen het CPZ en het Kenniscentrum Kraamzorg te waarborgen en de positie van de kraamzorg een duidelijk plaats te geven in het netwerk van geboortezorg.

3.2 Dagelijkse leiding

Inleiding

Het Kenniscentrum Kraamzorg opereert als een kleine slagvaardige werkorganisatie met een parttime directeur die verantwoordelijk is voor de richting van het Kenniscentrum Kraamzorg. Zij geeft, in samenwerking met het bestuur, invulling aan de missie, visie en doelstellingen en het daaruit voortvloeiende strategische beleid van het Kenniscentrum Kraamzorg en draagt zorg voor structurele financiering. Een eveneens parttime secretaris biedt hierin ondersteuning en geeft mede uitvoering hieraan. De directeur en secretaris leggen verantwoording af aan het hierboven genoemde bestuur.

De dagelijkse leiding van het Kenniscentrum Kraamzorg bestaat op 31 december 2013 uit:

Marie-Pauline van der Ven	directeur, 12 uur
Esther van der Zwan	secretaris, 24 uur

Toekomst

De directeur zal zich met het bestuur de komende jaren blijven bezighouden met de richting van het Kenniscentrum Kraamzorg en de daaraan gekoppelde verantwoordelijkheden. De secretaris is verantwoordelijk voor de ondersteuning en uitvoering hiervan en is tevens verantwoordelijk voor de registratie- en accreditatiesystematiek en de website. Beleidsaangelegenheden, zoals de leiding over de inhoudelijke werkgroepen, de accreditatiecommissie en de inhoud van de website en alle daaruit voortvloeiende werkzaamheden en overleggen zullen steeds meer tijd van haar vergen. Wil het Kenniscentrum Kraamzorg slagvaardig zijn en zich ontwikkelen tot een volwaardig Kenniscentrum dan moet een management assistent het team komen versterken zodat er een goede follow-up plaatsvindt van alle acties.

In 2014 wordt er nog met de huidige formatie gewerkt en zal er aanvullend met freelance professionals worden gewerkt. In het najaar van 2014 is duidelijk wat de financiële positie van het Kenniscentrum is. Is deze positief dan is het zaak om vanaf 2015 te gaan werken met een parttime management assistent in loondienst.

3.3 Freelancers

Inleiding

Voor de website (bouwer en webwriter), accreditatiecommissie, inhoudsdeskundige voor de werkgroepen, PR en voor financiën wordt tot op heden succesvol gewerkt met vaste freelancers.

Toekomst

Voor incidentele zaken is het goed om met freelancers te blijven werken. Zoals hierboven beschreven moet er in 2014 bekeken worden of het financieel mogelijk is om vanaf 2015 in ieder geval een parttime management assistent als vaste medewerker aan te trekken voor administratieve ondersteuning.

3.4 Vrijwilligers

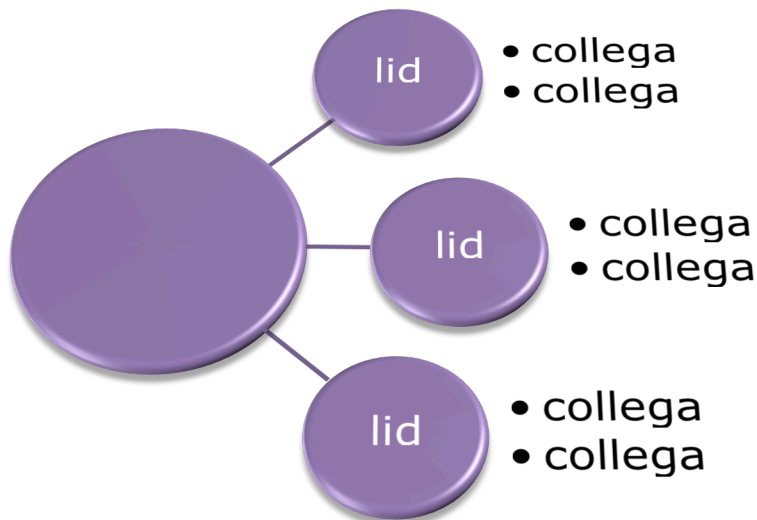
Inleiding

Vanaf de start van het Kenniscentrum is gewerkt met enthousiaste vrijwilligers die vanuit hun kraamzorgorganisaties input hebben aangeleverd. Zo is er gewerkt met een brainstormgroep die haar visie heeft gegeven over wat het Kenniscentrum op zich moest nemen en wat niet. De werkgroep Plan van Eisen voor het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden heeft zich gebogen over de eisen die opgesteld moesten worden

voor het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden. En in juni 2013 is er gestart met een werkgroep monodisciplinaire richtlijnen en protocollen.

Toekomst

Vrijwilligers vanuit de kraamzorgorganisaties en de NBvK zijn onontbeerlijk voor het Kenniscentrum. Zij zijn degene die de input aanleveren en uitwerken in de verschillende (werk)groepen als het over inhoudelijke onderwerpen gaat. Nadat het in hun (werk)groep besproken is, bespreken zij dit weer met hun achterban/collega's, dat wordt weer meegenomen als feedback in de (werk)groep. De bedoeling is dat dit als onderstaande olievlek werkt:

De commissies en (werk)groepen moeten geen statische groepen worden die bij elkaar komen om het vergaderen. Er moeten duidelijke doelen worden gesteld over wat wanneer bereikt moet zijn en onderdelen moeten in kleine eigen groepjes voorbereid worden zodat er snel resultaten geboekt worden. (Werk) groepen kunnen als er andere onderwerpen aan bod komen van samenstelling veranderen zodat de energie in de groep blijft.

Verschillende commissies/werkgroepen gaan op deze manier activiteiten ontplooiën in de komende beleidsperiode.

4. Strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft in de subsidieperiode 2012-2013 vijf opdrachten meegekregen van het Ministerie van VWS en benoemd in het Plan van Aanpak 2012-2013 van het Kenniscentrum Kraamzorg. Deze vijf opdrachten zijn vervuld.

Met dit Meerjarenbeleidsplan volgt het Kenniscentrum Kraamzorg de ingeslagen weg, de onderstaande zes beleidsterreinen vloeien hieruit voort. Deze zes beleidsterreinen zijn het uitgangspunt van de strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg voor de komende beleidsperiode en geven daarmee duidelijk de positie weer die het Kenniscentrum Kraamzorg binnen de eigen sector, het netwerk van geboortezorg en bij de stakeholders inneemt.

4.1 Kwaliteit

De ontwikkelingen in de geboortezorg vragen dat de kraamzorg transparant is over de kwaliteit van zorg. Dit vereist o.a. een verdere professionalisering van de kraamverzorgenden.

Om dit te realiseren is inzicht nodig in de kraamzorgsector op het gebied van kwaliteit. Om dit inzicht te verkrijgen heeft het Kenniscentrum Kraamzorg dit onderwerp ter hand genomen. Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft inmiddels het Kwaliteitsregister voor Kraamverzorgenden opgezet. Het Kenniscentrum Kraamzorg wil nu ook onderzoeken of een eigen Kwaliteitskeurmerk haalbaar is. Daarnaast hanteren de zorgverzekeraars tot nu toe een eigen norm voor kwaliteit van kraamzorg, de professionele kwaliteit moet echter door het Kenniscentrum Kraamzorg worden voorgeschreven en vastgelegd in normen op basis van kennis en onderzoek. Deze drie pijlers tezamen beslaan het gehele kwaliteitsveld van de kraamzorg en het Kenniscentrum Kraamzorg kan daarmee in de toekomst een zeer duidelijk totaalbeeld geven hoe het met de kwaliteit van de kraamzorg gesteld is bij alle kraamverzorgenden/kraamzorgorganisaties in Nederland. Hiermee verschaft het Kenniscentrum Kraamzorg ook inzicht aan de samenwerkingspartners in de geboortezorg.

4.1.1 Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden

Inleiding

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft in 2013 het Kwaliteitsregister ontwikkeld en beheert het Kwaliteitsregister omdat zij vindt dat verantwoorde kraamzorg alleen verleend kan worden door kraamverzorgenden, die hun deskundigheid op peil houden.

Het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden heeft tot doel de deskundigheidsbevordering van kraamverzorgenden op een transparante wijze te borgen, overeenkomstig de normen en criteria van de beroepsgroep. Daarom is het belangrijk dat iedere kraamverzorgende in Nederland zich registreert in het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden. Zo blijven alle kraamverzorgenden op de hoogte van de (laatste) ontwikkelingen in het vakgebied én wordt ervoor gezorgd dat de kennis en vaardigheden up-to-date zijn. Het Kwaliteitsregister is tevens een waarborg, voor iedereen in de keten van geboortezorg, met goed opgeleide en bijgeschoolde professionals in de kraamzorg te maken te hebben. Het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden is een online registratiesysteem waarin bijgehouden wordt wat kraamverzorgenden doen aan deskundigheidsbevordering.

Het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden is opgezet door het Kenniscentrum Kraamzorg in samenwerking met zorgprofessionals die werkzaam zijn binnen de kraamzorgsector. Via de website van het Kenniscentrum Kraamzorg is een link naar het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden. Inschrijven kan als de kraamverzorgende voldoet aan de eisen die vastgesteld zijn in het Reglement Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden.

Binnen een periode van drie jaar dient de kraamverzorgenden te voldoen aan de herregistratie eisen. Een belangrijk onderdeel vormt de (geaccrediteerde)scholing die in

deze periode gevolgd moet worden. In het persoonlijke dossier in het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden wordt dit bijgehouden, zo is precies duidelijk wat je nog moet doen om aan de voorwaarden te voldoen.

De kosten voor inschrijving in het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden zijn tot april 2016 €75,- voor drie jaar.

Toekomst

Op dit moment zijn er ongeveer 10.000 kraamverzorgenden in Nederland. De insteek is dat al deze 10.000 kraamverzorgenden zich de komende jaren inschrijven in het Kwaliteitsregister. Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft als doelstelling dat er eind 2013 2000 à 3000 kraamverzorgenden in het register geregistreerd staan. Eind 2014 willen we af sluiten met 5000 kraamverzorgenden, 2015 met 7000 en 2016 met 8500 kraamverzorgenden.

Het Kenniscentrum Kraamzorg doet er alles aan om de sector bekend te maken met het register en gaat door met het bezoeken van kraamzorgorganisaties/bestuurders, organiseren van bijeenkomsten, via e-nieuwsbrieven, de website, kraamzorgbladen, branche- en beroepsvereniging.

Eind 2015 wordt het Reglement Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden geëvalueerd evenals de hoogte van de kosten voor Herregistratie in het Kwaliteitsregister voor de kraamverzorgenden en meegenomen in de prijsstelling/financiering van de Kwaliteitsregistratie voor de tweede registratieperiode.

4.1.2 Kwaliteitskeurmerk Kenniscentrum Kraamzorg

Inleiding

Op dit moment worden door veel kraamzorgaanbieders de kwaliteitsprocessen geborgd door middel van het behalen van een HKZ-certificering (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). HKZ staat voor duurzame kwaliteitsverbetering in de zorg: onafhankelijk en betrouwbaar. Zij stellen kwaliteits- en veiligheidsnormen op voor ruim 30 branches in Zorg en Welzijn. Aan deze normen is het HKZ-keurmerk verbonden. Een organisatie met dit keurmerk heeft intern de zaken goed op orde, stelt de klant principieel centraal en werkt voortdurend aan verbetering van de zorg- en dienstverlening. Het HKZ is niet specifiek ontwikkeld voor de kraamzorg en gaat met name over de interne processen.

Naast HKZ heeft de kraamzorgsector te maken met de Borstvoedingscertificering, de kwaliteitsindicatoren en het kwaliteitsregister voor kraamverzorgenden.

Toekomst

Het Kenniscentrum Kraamzorg gaat onderzoeken, in samenwerking met de beide brancheorganisaties, in hoeverre het mogelijk is om bestaande kwaliteitssystemen onder te brengen in één kwaliteitskeurmerk speciaal voor de kraamzorg. Naast de interne processen, borstvoedingscertificering en de kwaliteitsindicatoren gaat het aantal geregistreerde kraamverzorgenden een rol spelen in dit Kwaliteitskeurmerk.

Een Werkgroep Kwaliteitskeurmerk moet in de komende beleidsperiode de haalbaarheid van het eigen keurmerk voor de kraamzorg gaan onderzoeken. Indien dit haalbaar blijkt dan wordt het uitgewerkt in een Businessplan met een duidelijke taakverdeling. Het Businessplan wordt uitgerold in de volgende beleidsperiode.

Naast de organisaties in de kraamzorg, branche- en beroepsorganisaties zullen de zorgverzekeraars, inspectie e.a. ook in dit proces betrokken worden.

4.1.3 Kwaliteitsindicatoren Kenniscentrum Kraamzorg

Inleiding

De Kwaliteitsindicatoren Kraamzorg werden tot eind 2012 uitgevraagd door het ZIZO.

Voor 2013 is het onduidelijk wat er met de Kwaliteitsindicatoren voor de kraamzorg gaat

gebeuren. De kwaliteitsindicatoren zijn ondergebracht bij het nieuw opgerichte Kwaliteitsinstituut, onderdeel van het College van Zorgverzekeringen.

Toekomst

De ontwikkeling van de kwaliteitsindicatoren kraamzorg ligt nu bij het Kwaliteitsinstituut die daar de komende periode mee aan de slag gaat. Het organiseren van kwalitatief goede kraamzorg en de daarbij horende Kwaliteitsindicatoren, ontwikkelt in het Kwaliteitsinstituut, dienen naadloos aan te sluiten op de bij het Kenniscentrum Kraamzorg ontwikkelde richtlijnen en visie.

4.2 Scholing

Om veilige zorg rond zwangerschap & geboorte te borgen is het van belang dat kraamzorgorganisaties/kraamverzorgenden meedenken en ontwikkelen in het netwerk van geboortezorg. Hiervoor is het belang dat ketenpartners, de kraamzorgsector ziet als gelijkwaardige gesprekspartner bij beleid- en kwaliteitsontwikkelingen in de geboortezorg. Deze ontwikkelingen in de geboortezorg vragen daarom dat de kraamzorg transparant is over de kwaliteit van zorg. Dit vereist een verdere professionalisering van de beroepsgroep.

Om dit te realiseren is inzicht nodig in de kraamzorgsector op het gebied van scholing. Dit inzicht verschaft het Kenniscentrum Kraamzorg d.m.v. de registratie en de herregistratie eisen van kraamverzorgenden, de accreditatie van (opleidings-)instellingen en door een rol te spelen bij het te herziene beroepscompetentieprofiel en binnen het opleidingsveld.

4.2.1 Herregistratie Kraamverzorgenden

Inleiding

Door de herregistratie eisen aan kraamverzorgenden te stellen, krijgt het veld meer inzicht in de scholing van kraamverzorgenden.

Toekomst

De eerste herregistraties zullen in april 2016 plaatsvinden. In 2015 zal er een brede Werkgroep Herregistratie eisen Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden opgericht worden met mensen uit de verschillende geledingen binnen de kraamzorg, samenwerkingspartners uit het netwerk van geboortezorg en wellicht ook met de verzekeraars. Deze werkgroep gaat de eerste registratieperiode evalueren en gaat de herregistratie eisen voor de tweede periode, vanaf 2016, vaststellen. De herregistratie eisen zullen aangescherpt worden op basis van informatie uit de eerste registratieperiode, om er zo voor te zorgen dat het register ook echt waarde vertegenwoordigt.

4.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen

Inleiding

Het goed bijhouden van kennis en het trainen van vaardigheden is ook voor kraamverzorgenden van groot belang. Om de deskundigheidsbevorderende activiteiten van deze beroepsgroep te bewaken is er een onafhankelijke accreditatiecommissie verbonden aan het Kenniscentrum Kraamzorg.

Als aanbieder van scholing is het mogelijk om accreditatie aan te vragen bij het Kenniscentrum Kraamzorg. Er is de keuze tussen een accreditatie aanvraag per aanbod of voor een instellingsaccreditatie aanvraag. Afhankelijk van de hoeveelheid scholing die aangeboden wordt, kan dit laatste een gunstige optie zijn. De accreditatie aanvragen worden beoordeeld aan de hand van de voorwaarden die staan beschreven in de Accreditatiesystematiek Kenniscentrum Kraamzorg.

Toekomst

De komende beleidsperiode moet er veel aandacht uitgaan naar de Accreditatie van scholing. Begin 2014 al moet er een evaluatie komen door de Accreditatiecommissie van de eisen voor de aanbodaccreditatie omdat deze jaarlijks opnieuw een aanvraag moeten indienen. Deze evaluatie moet vervolgens jaarlijks plaatsvinden. Ook wordt er medio 2014 gestart met het nemen van steekproeven door de accreditatiecommissie van geaccrediteerde scholingen om zo de kwaliteit van de geleverde scholing hoog te houden. Na drie jaar, in 2016, moet er een grote evaluatie met het bestuur plaatsvinden over de instellingsaccreditatie en over de gehele accreditatiesystematiek inclusief het reglement. Dan moeten ook de tarieven voor accreditatie onder de loep worden genomen en afhankelijk van baten en lasten gehandhaafd blijven of verhoogd worden.

4.2.3 Beroepscompetentieprofiel

Inleiding

Het Beroepscompetentieprofiel Kraamverzorgende (t.a.v. de Branche erkende opleiding, 2009) is de basis voor de opleidingen tot kraamverzorgende zowel de Verzorgende IG profiel Kraamzorg als de Branche erkende opleiding. Gezien de huidige ontwikkelingen in het werkveld en voor verdere professionalisering van het beroep kraamverzorgende is het wenselijk dat het BCP hierbij passend is.

Het Kenniscentrum Kraamzorg zal onderzoeken hoe invloed uit te oefenen op de inhoud van het BCP.

Toekomst

De verwachting is dat in de toekomst de plaats waar een kraamverzorgenden werkzaam is, kan veranderen. Nu al zien we dat de kraamverzorgenden zowel intra- als extramuraal werkzaam zijn. De vraag is wat dat voor effecten gaat hebben op de inhoud van het vak en of er meer vraag gaat komen naar scholing op het gebied van pathologie omdat de werkzaamheden van de kraamverzorgenden zich naast het begeleiden van de niet pathologische bevalling en het kraambed ook gaan richten op het begeleiden van pathologische partussen en kraambedden in ziekenhuis en/of geboortecentra. Om hier stappen in te zetten moet het Beroepscompetentieprofiel uit 2009 uitgebreid en herschreven worden. Het Kenniscentrum Kraamzorg zal dit initiëren en hier duidelijk samenwerking zoeken met de partners die in 2009 hebben deelgenomen aan het schrijven van het Beroepscompetentieprofiel.

4.2.4 Opleidingsveld

Inleiding

Er is, voor wat betreft de kraamzorg, sprake van een divers opleidingsveld, namelijk de 3-jarige Opleiding Verzorgende IG profiel Kraamzorg en de Branche erkende opleiding Kraamverzorgenden. Door de samenwerkende ROC 's en verscheidende kraamzorgorganisaties is het afgelopen jaar gestart met "Kraamtalent": meer instroom van talent in de kraamzorg. Waarin één klas met studenten van verschillende ROC 's de opleiding goed afstemt op het werkveld en door vroegtijdige stage de studenten beter te weten komen wat er speelt in de kraamzorg. Bovendien stelt extra instroom van jong talent de toekomst van het vak veilig.

Toekomst

Het is van groot belang om vanaf 2014 verdere aansluiting te zoeken met Calibris en met de opleidingsinstellingen om kennis op te halen over de verschillende opleidingstrajecten en dit met elkaar af te stemmen. Er moet voor gezorgd worden dat de kennis die door hen wordt overgebracht overeenkomt met de kennis die het Kenniscentrum Kraamzorg vraagt en uitdraagt. Hierdoor ontstaat er eenduidigheid wat er door het opleidingsveld gedoceerd wordt en uitgevraagd wordt en wat het Kenniscentrum Kraamzorg vervolgens

vraagt van de net gediplomeerde kraamverzorgenden. De contacten en de daaruit voortvloeiende acties met Calibris en met het opleidingsveld zullen door de directie van het Kenniscentrum Kraamzorg in gang worden gezet en vervolgd worden. Aan het eind van deze beleidsperiode moet er een duidelijk plan liggen en een eenduidige lijn zijn hoe Calibris, het opleidingsveld en het Kenniscentrum Kraamzorg met elkaar samenwerken.

4.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht

Inhoudelijke onderwerpen rond kraamzorg zijn van groot belang voor de verdere professionalisering van de kraamverzorgende. Het Kenniscentrum Kraamzorg wil zich hiermee profileren: hoe beter de inhoudelijke onderwerpen worden ontwikkeld en geborgd, hoe beter het is voor de professionaliteit van de kraamverzorgenden. Centraal staat hierin dat de kraamverzorgenden mede verantwoordelijk zijn voor de inhoudsontwikkeling.

Voor wat betreft de inhoud zijn de inhoudelijke samenwerkingspartners evenals de website van groot belang: de samenwerkingspartners leveren het Kenniscentrum Kraamzorg de informatie en/of wijzigingen in beleid (denk aan KNOV, het Voedingscentrum), dit wordt op de website gecommuniceerd en zo nodig doorgevoerd in de Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen in de kraamzorg.

4.3.1 Landelijke monodisciplinaire en multidisciplinaire richtlijnen en protocollen

Inleiding

Om kwalitatief goede kraamzorg te leveren is het van belang dat er Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen in de kraamzorg worden ontwikkeld. Tevens is het van belang dat, indien er multidisciplinaire richtlijnen worden ontwikkeld in de geboortezorg, het Kenniscentrum Kraamzorg wordt betrokken ten aanzien van de beroepsinhoud van de kraamverzorgenden.

Momenteel zijn er weinig Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen in de kraamzorg. Veelal ligt die kennis nu nog bij de kraamzorgorganisaties. Elke kraamzorgorganisatie werkt met zijn eigen protocollen die, in principe, door de kring van Verloskundige uit de desbetreffende regio zijn goedgekeurd.

Wil de kraamzorgsector een professionele sector worden en op deze wijze herkend worden binnen de geboortezorg en daarbuiten dan is het noodzakelijk dat er Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen ontwikkeld worden om hiermee duidelijk te maken dat de kraamzorgsector eenduidig is in haar inhoudelijke beleid.

Toekomst

Het Kenniscentrum Kraamzorg is in juni 2013 gestart met de Werkgroep Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen Kraamzorg. De Werkgroep monodisciplinaire richtlijnen en protocollen is een werkgroep met inhoudsdeskundigen. De Werkgroep heeft inmiddels een inventarisatie gemaakt van de bestaande richtlijnen en protocollen en is gestart met het uitwerken van de eerste serie.

Om gedragen te worden door het werkveld worden deze Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen getoetst door het veld en vervolgens voorgelegd en vastgesteld door alle samenwerkingspartner in de geboortezorg, waarin de KNOV en de cliëntenorganisaties een belangrijke rol hebben.

De Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen zullen op zodanige wijze ontwikkeld worden dat, mochten de zorgpaden ontwikkeld worden, deze richtlijnen en protocollen hier makkelijk "ingeschoven" kunnen worden. Wat betreft de multidisciplinaire richtlijnen/zorgpaden zal er samengewerkt worden met het CPZ.

Aan het eind van 2014 hoopt de Werkgroep Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen het grootste deel van haar taak er op te hebben zitten. De Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen zullen op de website van het Kenniscentrum

Kraamzorg te vinden zijn om zo deze kennis uit te dragen en te delen met het netwerk van geboortezorg. Zij zullen tevens in gebonden vorm te koop zijn via de website. Als alle kraamzorgorganisaties gaan werken met dezelfde Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen dan is het ook mogelijk hiernaar evidenced based onderzoek te gaan doen.

Het streven is dat aan het eind van deze beleidsperiode zowel mono- als multidisciplinaire richtlijnen en protocollen c.q. zorgpaden geïntroduceerd zijn in het netwerk van geboortezorg. Het Kenniscentrum Kraamzorg zal hiervoor de samenwerking met alle andere zorgprofessionals in het netwerk (o.a. KNOV, CPZ) zoeken.

De werkgroep Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen zal blijven bestaan om de Landelijke monodisciplinaire richtlijnen en protocollen te monitoren, te evalueren en zo nodig bij te stellen.

4.3.2 CPZ

Inleiding

Het Kenniscentrum Kraamzorg is actief in de verschillende commissies en werkgroepen van het CPZ van waaruit de link tussen het Kenniscentrum Kraamzorg en het netwerk van geboortezorg wordt gelegd. De inhoudelijke onderwerpen die vanuit de kraamzorg nodig zijn voor de commissies en werkgroepen van het CPZ worden opgehaald bij het Kenniscentrum Kraamzorg en vice versa.

De directeur van Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft 1 x per 3 maanden contact met de secretaris van CPZ om zorg te dragen voor afstemming met het CPZ.

Toekomst

De mogelijkheden tussen het Kenniscentrum Kraamzorg en het CPZ worden nog niet volledig benut en de aansluiting vanuit het Kenniscentrum Kraamzorg met het CPZ is nog niet optimaal.

Vanaf 2014 gaat er hard gewerkt worden aan een duidelijke afstemmingsstructuur tussen het Kenniscentrum Kraamzorg en het CPZ.

Hierin kunnen de verschillende actieve commissies en werkgroepen van het Kenniscentrum Kraamzorg een bijdrage leveren. De lobby vanuit het Kenniscentrum Kraamzorg in de commissies van het CPZ moet veel krachtiger en de terugkoppeling /overleg met de directeur over de te volgen strategie moet effectiever om tot positieve resultaten voor de kraamzorg te komen.

Het Kenniscentrum Kraamzorg gaat hierin de regie voeren met degene die namens de kraamzorg in de diverse commissies van het CPZ zitten en zorgt voor afstemming onderling en een eenduidig beeld in het CPZ vanuit de kraamzorg. Degene die in de commissies van het CPZ zitting hebben namens het Kenniscentrum Kraamzorg zijn een evenwichtige afspiegeling van de achterban: ActiZ, BTN en de NBVK, en zijn via het Kenniscentrum Kraamzorg verbonden. In het Kenniscentrum Kraamzorg worden de gezamenlijk standpunten ingenomen en de inbreng afgestemd. De afgevaardigden zorgen voor de terugkoppeling.

Aan het eind van deze beleidsperiode moeten er duidelijke effectieve lijnen zijn vanuit het Kenniscentrum Kraamzorg naar het CPZ om zo een duidelijke stem vanuit de kraamzorg in het netwerk van geboortezorg te hebben en hierdoor transparant te zijn voor de ketenpartners.

4.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners

Inleiding

De inhoudelijke samenwerkingspartners zijn van groot belang voor het Kenniscentrum Kraamzorg: zij houden zich op hun eigen specifieke terrein bezig met onderwerpen die aan de kraamzorg gerelateerd zijn (denk aan het Voedingscentrum, VeiligheidNL, KNOV, NVL, NCJ, Borstvoedingsraad etc.) en leveren deze informatie aan voor de website van het Kenniscentrum Kraamzorg.

Toekomst

De samenwerking met en de relatie tot de inhoudelijke samenwerkingspartners moet duidelijker worden. Een moodboard moet antwoord geven op de vraag wie, waarin, waarom en hoe in welk overleg zit rond de diverse kraamzorg(onderwerpen). Afhankelijk van de uitkomst kan een wisseling van personen plaatsvinden als dit beter is voor de positionering van het Kenniscentrum Kraamzorg.

Het is van belang om regelmatig en goed contact met de belangrijke inhoudelijke samenwerkingspartners in de geboortezorg te onderhouden en duidelijke afspraken met elkaar te maken daar iedereen over belangrijke inhoudelijke informatie beschikt voor de verschillende beroepsgroepen.

In 2014 moeten afspraken met elkaar worden vastgelegd zodat er zo snel mogelijk volgens gemaakte afspraken gewerkt wordt.

4.3.4 Website

Inleiding

Het belangrijkste middel om de inhoudelijke onderwerpen voor het voetlicht te brengen is via de website van het Kenniscentrum Kraamzorg. Dit is de plek waar iedereen die wat wil weten over kraamzorg het kan vinden: www.kenniscentrumkraamzorg.nl

Toekomst

Eind 2013 is een redactieraad voor de website in het leven geroepen onder leiding van de vaste freelancer/journaliste van het Kenniscentrum Kraamzorg die met elkaar de koers van de website bepalen, de inhoud toetsen en zorgen voor zeer regelmatige verversing van de inhoud. Er wordt voor gezorgd dat de inhoudelijke onderwerpen actueel zijn, aansluiten bij de belevingswereld van de kraamverzorgenden en zeer regelmatig worden vervangen en/of worden aangevuld zodat het aantrekkelijk is om de website regelmatig te bezoeken. Om de doelgroep te triggeren de website te bezoeken zullen er tweemaandelijks e-nieuwsbrieven worden gestuurd en aanbiedingen worden gedaan die aantrekkelijk zijn voor de doelgroep. Naast deze e-nieuwsbrieven kunnen bezoekers zich ook op de hoogte houden van inhoudelijke- en actuele zaken via blogs en een forum op de website, via twitter en facebook.

4.3.5 Kenniscentrum Kraamzorgdag

Inleiding

Op dit moment wordt er een Nationale Dag Kraamzorg georganiseerd door Reed/Elsevier i.s.m. de NBvK, deze dag is er voor kraamverzorgenden. In de ochtend is er een plenair programma, 's middags een programma met workshops naar keuze. Tussendoor kan men een markt met producten bezoeken.

Het is een kans om deze dag om te zetten in een Kenniscentrum Kraamzorgdag

Toekomst

Het Kenniscentrum Kraamzorg gaat jaarlijks één landelijke en/of meerdere regionale bijeenkomsten organiseren waar de laatste inhoudelijke ontwikkelingen binnen de geboortezorg voor het voetlicht gebracht zullen worden, waar uitwisseling van kennis en kunde centraal staat en waar ontmoeting een belangrijke factor is. Tevens wordt de Kraamzorg Award uitgereikt aan de kraamverzorgenden en/of kraamzorgorganisatie die verkozen wordt vanwege uitzonderlijke verdiensten of innovaties. Lang voor deze dag zal via de website bekend worden gemaakt wie meedingen met hun inzendingen naar de Award en kan er gestemd worden.

Er wordt een Werkgroep opgericht om de Kenniscentrum Kraamzorgdag te organiseren in samenwerking met het kantoor van het Kenniscentrum Kraamzorg en met een partner zoals Reed/Elsevier.

4.4 Ketensamenwerking

Inleiding

Er zijn een aantal hele belangrijke ontwikkelingen gaande in de geboortezorg, daarvan is ketensamenwerking ook van het allergrootste belang voor de toekomst van de kraamzorg. Dit besef is nog niet geheel doorgedrongen tot alle kraamzorgorganisaties, en zeker niet tot de individuele kraamverzorgenden. Het teruglopende aantal thuisbevallingen, de opkomst van geboortecentra en de ontwikkelingen op het gebied van integrale zorg en het bijbehorende integrale tarief dwingt de sector om nadrukkelijk de samenwerking aan te gaan met de belangrijkste ketenpartners, verloskundigen en gynaecologen. Het Kenniscentrum Kraamzorg moet de ontwikkelingen vanuit de kraamzorgsector aanjagen en de verbindende factor zijn tussen de sector en de ketenpartners.

Toekomst

Voor het Kenniscentrum Kraamzorg betekent dit het volgende: de komende jaren zal het Kenniscentrum Kraamzorg zich hard maken voor die ketensamenwerking. Het Kenniscentrum Kraamzorg blijft duidelijk maken dat door professionalisering en profilering de kraamzorg (o.a. door registratie in het Kwaliteitsregister van het Kenniscentrum Kraamzorg) stappen kan zetten richting haar ketenpartners en een duidelijk signaal kan afgeven dat de kraamzorg een serieuze partner is in de keten. De samenwerking met de verschillende ketenpartners is het afgelopen jaar al in gang gezet. De komende jaren wordt dit een speerpunt van het Kenniscentrum Kraamzorg. Er wordt inzichtelijk gemaakt wie vanuit welke organisatie in welk overleg zit en van daaruit wordt gekeken hoe de taken heel effectief met elkaar verdeeld kunnen worden zodat de kraamzorg goed vertegenwoordigd is binnen de keten, waarbij het Kenniscentrum Kraamzorg de spin in het web is.

Verzekeraars eisen bovendien van kraamzorgorganisaties dat zij participeren in een Verloskundig Samenwerkingsverband (VSV). In dit overleg worden o.a. de eerste stappen gezet om integrale zorg concreet vorm te geven, dit als voorloper op de komst van het integrale tarief geboortezorg. Gezamenlijk bekijken de ketenpartners hoe de geboortezorg ingericht zou moeten worden, taken en bevoegdheden worden (opnieuw)gedefinieerd.

De kraamzorgsector moet zich in dit gremium profileren, niet alleen deelnemen aan dit overleg maar nadrukkelijk laten zien welke rol zij kan en wil spelen bij taakdifferentiatie in de geboortezorg. Het Kenniscentrum Kraamzorg faciliteert de beroepsgroep en kraamzorgorganisaties door het Kwaliteitsregister inhoudelijk verder te ontwikkelen en nog meer nadruk te leggen op scholing, zowel mono- als multidisciplinair in (regionaal)VSV verband zodat de kraamzorg op tijd klaar is voor de toekomst.

4.5 Onderzoek: "Kenniscentrum Kraamzorg Academie"

Inleiding

Op veel plekken worden gegevens over kraamzorg vastgelegd, bijvoorbeeld via de gebruikte ICT systemen binnen de sector, bij de (voormalige) Zichtbare Zorg, nu het Kennisinstituut, en bij de zorgverzekeraars. Er zijn ook resultaten van praktijkgericht onderzoek aanwezig, bijvoorbeeld binnen kraamzorgorganisaties. Deze gegevens en resultaten zijn echter niet toegankelijk (gemaakt) en worden onvoldoende gebruikt om kennis te genereren over de kraamzorg. Om hieruit algemeen beschikbare en gevalideerde kennis over bijvoorbeeld de effectiviteit of kwaliteit van kraamzorg te construeren is het noodzakelijk dat er coördinatie en regie plaatsvindt en dat er bruggen worden geslagen naar reeds bestaande hulpbronnen en instituties die kennis genereren. Deze rol moet bij het Kenniscentrum Kraamzorg liggen.

Toekomst

In het najaar van 2013 zijn er n.a.v. de Kennissynthese Kraamzorg contacten gelegd met het Nivel en ZonMw. De komende beleidsperiode gaat het Kenniscentrum Kraamzorg de Kenniscentrum Kraamzorg Academie gestalte geven door de opzet van een Onderzoeksgroep bestaande uit onderzoekers via wellicht het Nivel, TNO en ZonMw en professionals uit de kraamzorg. De data die overal verspreid aanwezig zijn moeten binnen de Kenniscentrum Kraamzorg Academie geconcentreerd en verwerkt worden. Vervolgens wordt er met deze data onderzoek gedaan door student(en) aan het Kenniscentrum Kraamzorg te verbinden. Een eerste onderzoek moet duidelijk als doel hebben om zichtbaar te maken wat de waarde is van de kraamzorg binnen het netwerk van geboortezorg.

Al deze beschikbare data kunnen door partijen die het wensen, met zo min mogelijk administratieve processen, opgehaald worden bij de Kenniscentrum Kraamzorg Academie ([gebaseerd op het ondernemingsdossier](#)). Het Kenniscentrum Kraamzorg profileert zich hiermee als onderzoeker en maatgever voor de toekomst van de kraamzorg binnen het netwerk van geboortezorg.

Het Kenniscentrum Kraamzorg moet hiervoor nadrukkelijk de samenwerking opzoeken met instanties waar de financiën beschikbaar zijn voor inhoudelijk onderzoek naar de kraamzorg.

Tevens zijn er contacten gelegd met PGGM en zal er in 2014 een traject worden gestart om met de gegevens die dan al via het Kwaliteitsregister beschikbaar zijn en met de gegevens die het PGGM beschikbaar heeft uit onze sector een onderzoek te starten naar hoe de kraamzorg en de arbeidsmarkt voor kraamverzorgenden er de komende jaren uitziet en hoe de kraamzorgsector hierop moet anticiperen zowel op het gebied van planning van opleidingsplaatsen per regio als ook op het gebied van arbeidsmarktplanning

4.6 Innovaties

Inleiding

Innovaties zijn van essentieel belang in de kraamzorgsector: stilstand is achteruitgang. Elkaar niet helpen en ideeën niet prijs geven omdat een ander daarmee aan de haal kan gaan is geen optie meer, maar juist: alles delen, leren van elkaar en elkaars sterke kanten gebruiken.

Toekomst

Innovaties worden via het Kenniscentrum Kraamzorg beloond en er wordt voor gezorgd dat anderen over deze innovatie, o.a. via de website van het Kenniscentrum Kraamzorg, worden geïnformeerd en kunnen beschikken. Hiertoe wordt er in 2014 een Commissie ter beoordeling en verspreiding van innovaties in het leven geroepen die zich hierover gaat buigen en actief aan de slag gaat om voor het voetlicht te krijgen wat er voor innovaties te halen zijn in de kraamzorgsector.

De verzekeraars beschikken over geld in hun innovatiefondsen voor innovatieprojecten, er zal bekeken worden door de Commissie i.s.m. de verzekeraars of en welke ideeën vanuit het veld hiervoor eventueel in aanmerking komen.

Deze Commissie zorgt ervoor dat deze projecten voor het voetlicht komen om zo anderen te stimuleren om ook hun innovaties te delen of met nieuwe materie aan de slag te gaan. De Award die op de Kenniscentrum Kraamzorgdag wordt uitgereikt zal hier een grote stimulans in zijn.

4.6.1 Digitale kraamzorg

Inleiding

De wereld om de kraamzorg heen is volledig gedigitaliseerd maar binnen de kraamzorg wordt er door de kraamverzorgenden nog amper gewerkt met de mogelijkheden die de digitale wereld ook aan kraamverzorgenden biedt.

Toekomst

Digitale kraamzorg is een van de "innovaties" waar de Werkgroep ter beoordeling en verspreiding van innovaties hard mee aan de slag moet. De digitalisering, van o.a. het cliëntdossier, vergemakkelijkt de processen met stakeholders zoals de overdracht naar de JGZ, maar ook het betrekken van de kraamzorgcliënt d.m.v. App op haar smartphone/tablet om haar zo gedurende de zwangerschap, kraambed van dienst te zijn met alle benodigde informatie.

In het netwerk van geboortezorg is al een start gemaakt met het PWD, in samenspraak met VWS start er in het najaar van 2013 een pilot in de kraamzorg zodat de kraamzorg de aansluiting hiermee niet mist en meteen meekan als het PWD groen licht krijgt.

4.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst

Het Kenniscentrum Kraamzorg moet met een denktank van kraamverzorgenden hard aan de slag om na te denken over de kraamzorgverzorgende van de toekomst met name gericht op de professionalisering. Zij moeten een brede visie ontwikkelen op hun beroep die gedragen wordt door het gehele netwerk van geboortezorg.

Tenslotte

De volgende commissies en/of werkgroepen gaan activiteiten ontplooiën in de komende beleidsperiode op de bovenstaande zes beleidsterreinen:

Kwaliteit:

- Kwaliteitscommissie met:
  - Werkgroep Kwaliteitskeurmerk

Scholing:

- Scholingscommissie met:
  - Accreditatiecommissie voor accrediteren scholingen
  - Werkgroep Herregistratie eisen Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden
  - Werkgroep Beroepscompetentieprofiel en opleidingen

Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht:

- Commissie Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht met:
  - Werkgroep Landelijke monodisciplinaire en multidisciplinaire richtlijnen en protocollen
  - Commissies en werkgroepen van het CPZ en inhoudelijke samenwerkingspartners
  - Redactieraad voor de inhoud van de website
  - Werkgroep Kenniscentrum Kraamzorgdag

Ketensamenwerking via commissies en werkgroepen van het CPZ

Onderzoek:

- Kenniscentrum Kraamzorg Academie

Innovatie:

- Commissie met:
  - Werkgroep ter beoordeling en verspreiding van innovaties
  - Denktank "Kraamverzorgende van de toekomst"

5. Stakeholders

Inleiding

Om bovenstaande zes beleidsterreinen inhoud en vorm te geven is het van belang om samen te werken met stakeholders die actief zijn in het veld van de kraam- en /of geboortezorg. Het Kenniscentrum Kraamzorg is een organisatie die stakeholders die actief zijn binnen de kraamzorg wil verbinden. Daarom zijn er in het afgelopen jaar contacten gelegd met de verschillende stakeholders. Er is enthousiast gereageerd op de kennismaking door de stakeholders, zij zijn positief over het Kenniscentrum en over de samenwerkingsmogelijkheden. Het Kenniscentrum Kraamzorg wil een duidelijke positie innemen ten opzichte van de stakeholders zodat de stakeholders het Kenniscentrum duidelijk erkennen en herkennen.

Toekomst

Met de onderstaande stakeholders gaat het Kenniscentrum Kraamzorg op haar zes beleidsterreinen actief aan de slag:

- 1. Kwaliteit:** CPZ, ZIN (is o.a. het Kwaliteitsinstituut, Innovatiezorgberoepen & opleidingen), Cliëntenorganisaties, Zorgverzekeraars, Kraamzorgaanbieders, NBvK, IGZ en VWS
- 2. Scholing:** Calibris, Opleidingsinstellingen
Het is van belang om met andere partijen richting te geven aan het opleidingsveld, het opleidingsveld is helaas zeer divers.
- 3. Inhoud:** CPZ, Voedingscentrum, Stichting Zorg voor Borstvoeding, The Next Page, EHBO, VeiligheidNL, NBvK, KNOV, NVOG, V&VN, VOG, NCJ, NVL
Deze en nog vele andere organisaties beschikken over een schat aan kennis rond onderwerpen die (ook) de kraamzorg aangaan. Het is van belang dat zij hun kennis delen met het Kenniscentrum Kraamzorg.
- 4. Onderzoek:** TNO, ZonMw, Nivel, Kwaliteitsinstituut, PGGM
Gebleken is dat alle data die door en over de kraamzorg verzameld wordt, verspreid is. Er wordt uiteindelijk niet of nauwelijks iets mee gedaan. Het Kenniscentrum Kraamzorg wil een databank opzetten waar alle data over de kraamzorg verzameld wordt en beschikbaar is voor onderzoeksdoelstellingen
- 5. Innovaties:** Kraamzorgorganisaties, Kraamverzorgenden, TNO
- 6. Ketensamenwerking:** CPZ, KNOV, NVOG, JGZ
Commissieleden van het Kenniscentrum Kraamzorg hebben zitting in de verschillende commissies van het CPZ waarin ook de andere genoemde organisaties actief zijn. Vanuit die commissies nemen ze ook weer zitting in de commissies en werkgroepen van het Kenniscentrum Kraamzorg met dezelfde aandachtsgebieden om zo het netwerk te sluiten. Op deze wijze is er onderling actief contact en heeft de kraamzorg een duidelijke stem in het netwerk van geboortezorg en binnen de keten.

Naast de zes beleidsterreinen zijn er nog andere stakeholders die van groot belang zijn voor het Kenniscentrum Kraamzorg als het gaat om de volgende onderwerpen:

- 1. Overkoepelend:** VWS, IGZ: het is van belang om contacten te onderhouden met de overheid om met hen in gesprek te blijven over de ontwikkelingen in de geboortezorg en de rol die de kraamzorg daarin vervult.
- 2. Overige:** ZN, zorgverzekeraars: zorgverzekeraars bepalen met hun zorgcontracteerbeleid de voorwaarden waarop ze de kraamzorg inkopen Het is dus van belang om met hen in gesprek te blijven en te horen wat hun wensen zijn. Het Kenniscentrum Kraamzorg neemt de wensen van de zorgverzekeraars mee in haar uiteindelijke beleid.
- 3. Kraamvrouwen:** het Kenniscentrum Kraamzorg wil op termijn kraamvrouwen gaan betrekken bij het ontwikkelen van richtlijnen en andere zaken.

7. Faciliteiten

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft niet veel faciliteiten nodig om het werk te doen. Huisvesting en de website zijn, naast de benodigde financiën, van belang.

7.1 Huisvesting

Het Kenniscentrum Kraamzorg huurt sinds oktober 2012 kantoorruimte bij Regus aan de Laan van Kronenburg 2 te Amstelveen. Daar wij op deze locatie nauwelijks gasten hoeven te ontvangen is de kantoorruimte puur functioneel. Naast de kantoorruimte kunnen wij via Regus gebruik maken van alle extra services, zoals telefoonservice, huur vergaderruimte, administratieve ondersteuning e.d., die nodig zijn om het werk te doen. De verwachting is dat het Kenniscentrum Kraamzorg hier voorlopig kantoor zal blijven houden.

7.2 Website

De website is het communicatiemiddel van het Kenniscentrum Kraamzorg en tevens het centrale punt van waaruit de kwaliteitsregistratie en de accreditatie wordt geregeld. Om te registreren, de registratie bij te houden, scholingen te accrediteren en geaccrediteerde scholingen te bekijken moet de website van het Kenniscentrum Kraamzorg bezocht worden. Het Kwaliteitsregister met ongeveer 8500 geregistreeerde kraamverzorgenden en 100 geaccrediteerde scholingen in 2017 zal tot veel bezoekers van de website leiden. Vanaf december 2013 heeft de website zijn definitieve vorm: veel inhoudelijke onderwerpen die aan de kraamzorg gerelateerd zijn, alles rond het registreren en accrediteren, regionale initiatieven/innovaties, een agenda met de belangrijke evenementen in de geboortezorg, een forum, blogs, e-nieuwsbief en in de loop van volgend jaar de eerste monodisciplinaire richtlijnen en protocollen.

De website zelf wordt gebouwd en onderhouden door een freelance webdesigner/bouwer. De teksten en onderwerpen die aangeleverd worden, worden geredigeerd en/of geschreven door een vaste freelance journaliste, zij is ook betrokken bij het up-to-date houden van de website.

Het gedeelte van de website waar de registratie en accreditatie plaatsvindt wordt door Xaurum, met haar online web portaal PE-online, verzorgd en beheerd.

8. Financiën

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft in 2012 en 2013 de mogelijkheid gehad om met een projectsubsidie van het ministerie van VWS een start te maken en de opdracht te vervullen die het ministerie aan de projectsubsidie heeft gesteld.

Vanaf 2014 moet het Kenniscentrum Kraamzorg zichzelf bedruipen. In de bijlage is een globale begroting toegevoegd voor de periode gekoppeld aan dit Meerjarenbeleidsplan. In deze begroting zijn alleen de vaste inkomsten opgenomen. In 2014 verwachten wij een tekort van ongeveer € 40.000,-, in 2014 zal dat tekort, zoals het er nu uitziet, € 20.000,- zijn en de jaren daarna verwachten wij een positief resultaat. Extra inkomsten zijn dus hard nodig en hopen wij met name uit sponsoring te kunnen genereren.

8.1 Vaste inkomsten

De vaste inkomsten van het Kenniscentrum Kraamzorg bestaan uit de (her)registratie van kraamverzorgenden en de accreditatie van (opleidings-)instellingen.

De (her)registratie van een kraamverzorgende bedraagt €75,- per drie jaar.

De aanbodaccreditatie is €125,- per jaar, een instellingsaccreditatie is € 1500,- voor een non-profitorganisatie en €2000,- voor elke andere organisatie, beiden per drie jaar.

De verwachting is dat er eind 2013/begin 2014 3000 kraamverzorgenden zich hebben ingeschreven in het Kwaliteitsregister, eind 2014: 5.000 inschrijvingen, eind 2015: 7.000 en eind 2016: 8.500 inschrijvingen. Voor wat betreft de accreditaties zijn wij uitgegaan dat eind 2013/begin 2014 30 aanbodaccreditaties en 5 instellingsaccreditaties in de scholingsagenda staan. Wij verwachten dat het aantal accreditaties eind 2014 is verdubbeld, eind 2015 met een derde toeneemt en eind 2016 met een vierde t.o.v. het voorgaande jaar.

8.2 Bijdrages van anderen

De beide brancheorganisaties hebben toegezegd dat zij het Kenniscentrum Kraamzorg voor 2014 geld kunnen lenen om zo het eventuele tekort wat wellicht in 2014 ontstaat te dekken. Dit zijn eenmalige leningen die terugbetaald worden aan beide organisaties.

Verzekeraars beschikken over fondsen waarmee zij innovatieprojecten in de zorg ondersteunen. Wellicht kan het Kenniscentrum Kraamzorg in de komende jaren met één van haar projecten een beroep doen op een van deze fondsen.

8.3 Mogelijke subsidies

Het ministerie van VWS heeft aangegeven na de projectsubsidie geen geld meer beschikbaar te stellen voor het Kenniscentrum Kraamzorg. Eind 2013 zal er nog een klein bedrag over zijn van de subsidie wat overgeheveld mag worden naar 2014. Dit bedrag is nog niet opgenomen in de begroting omdat pas eind december 2013 duidelijk is wat de hoogte van dit bedrag is.

Er zijn instanties (bv. ZonMw) die financiën beschikbaar stellen voor (wetenschappelijk)onderzoek. Het Kenniscentrum Kraamzorg wil in de komende beleidsperiode (wetenschappelijk) onderzoek naar de kraamzorg in gang zetten en zal zeker onderzoeken in hoeverre het mogelijk is een beroep te doen op deze financiën.

8.4 Sponsoring

Inleiding

Om de financiering van het Kenniscentrum Kraamzorg de eerste jaren na de projectsubsidie helemaal rond te krijgen is het wellicht nodig om met sponsors in zee te gaan.

Toekomst

Zoals het er nu uitziet is het financieel van belang dat het Kenniscentrum Kraamzorg sponsorcontracten afsluit voor de komende jaren. Aandacht in de e-nieuwsbrief, acties via Facebook en twitter van het Kenniscentrum, sampling en scholing zullen daarbij de speerpunten zijn en aantrekkelijk voor eventuele sponsors die actief zijn in het kraamzorgveld. Er wordt o.a. gesproken met borstkolven-, zalf- en luiersfabrikanten. Kleinere sponsoren kunnen bv. een partnerlink plaatsen op de website of kunnen participeren in de sample box. Hiertoe wordt momenteel een sponsorbeleid uitgewerkt.

9. PR & Communicatie

PR & Communicatie zijn dé middelen van het Kenniscentrum Kraamzorg om gehoord en gezien te worden. Op deze manier krijgt de kraamzorgsector, via het Kenniscentrum Kraamzorg, een gezicht en kan zij zich profileren en zo een positie verwerven in het netwerk van geboortezorg.

Het Kenniscentrum Kraamzorg moet zich dus naar buiten gericht blijven opstellen, zeker omdat de verwachtingen uit het veld hoog zijn. Het is daarnaast ook van groot belang om de kraamzorgsector, het netwerk van geboortezorg en andere stakeholders op de hoogte te houden en te betrekken bij alle vorderingen en successen. Het Kenniscentrum Kraamzorg gaat dit doen via:

Website

In hoofdstuk 7.2 is al uitgebreid beschreven dat de website, www.kenniscentrumkraamzorg.nl, het belangrijkste communicatiemiddel van het Kenniscentrum Kraamzorg is. Via de website wordt er vanaf begin 2014 gebruik gemaakt van e-nieuwsbrieven, een forum en blogs. Om de connectie te maken met de stakeholders, actief in de kraamzorgsector, mogen zij gebruik maken van de mogelijkheid om inhoudelijke informatie die van belang is voor kraamverzorgenden te plaatsen op de website. Tevens kunnen zij hun links evenals de links naar kraamzorgorganisaties op de website plaatsen.

Social media

Social media, twitter, facebook, linkedIn, wordt ingezet om de kraamverzorgenden op de hoogte te houden van de laatste ontwikkelingen rond onderwerpen in de geboortezorg en het Kenniscentrum Kraamzorg.

Daarnaast willen wij in de toekomst de mogelijkheden bekijken om een App te ontwikkelen die direct toegang geeft tot kraamzorg gerelateerde onderwerpen.

Bijeenkomsten

Een van de belangrijkste bijeenkomsten voor het Kenniscentrum Kraamzorg moet de jaarlijks Kenniscentrum Kraamzorgdag worden, beschreven in hoofdstuk 4.3.5. Daarnaast gaan wij gebruik maken van alle mogelijkheden om op bijeenkomsten, gerelateerd aan de geboortezorg, aanwezig te zijn /een presentatie te verzorgen.

Andere communicatielijnen

Het Kenniscentrum Kraamzorg levert input voor de websites, nieuwsbrieven en ledendagen van ActiZ, BTN en NBvK. Op deze manier wordt de achterban geïnformeerd over de activiteiten van het Kenniscentrum Kraamzorg en wordt contact gehouden met belangrijke stakeholders.

Artikelen in vakbladen

In 2013 zijn er verschillende artikelen verschenen over het Kenniscentrum Kraamzorg in de kraamzorgvakbladen Kraamsupport en Nataal en het vaktijdschriften van de KNOV. Met al deze bladen is een relatie opgebouwd en zij zijn bereid om het Kenniscentrum Kraamzorg ook in de toekomst een podium te geven.

Het is van belang de expertise op het gebied van pr & communicatie goed te organiseren. Met name het proces en de vorm vragen bij communicatie deskundigheid en de inzet van de juiste kanalen. Het Kenniscentrum Kraamzorg maakt daar waar nodig gebruik van de communicatiekennis en capaciteit die experts hebben voor het schrijven van artikelen, persberichten maar ook voor het benaderen van bv. sponsors en het opzetten van bepaalde activiteiten.

10. Tot slot

Met dit Meerjarenbeleidsplan 2014-2017 heeft het Kenniscentrum Kraamzorg haar strategie bepaald en de lijnen uitgezet voor het beleid van de komende drie jaar.

Vanaf januari 2014 worden de onderdelen van de beleidsterreinen verder uitgewerkt en worden de commissies en werkgroepen ingevuld. Het is van belang om gedurende de komende drie jaar dit Meerjarenbeleidsplan jaarlijks te evalueren zodat het blijft leven en dat het bijgesteld wordt als de ontwikkelingen daarom vragen.

Dit Meerjarenbeleidsplan is een ambitieus plan waarvoor op dit moment de personele bezetting en de (financiële)middelen nog niet geheel toereikend zijn. Wij werken echter vanuit de vaste overtuiging dat het Kenniscentrum Kraamzorg gedragen wordt door de sector en dat zij mede gaan zorgen voor de kennis, kunde en support.

Met deze wetenschap en dit Meerjarenbeleidsplan wordt het Kenniscentrum Kraamzorg in de komende drie jaar uitgebouwd tot het gezaghebbende centrum dat zorgt voor de professionalisering van de kraamzorgsector met als doel het verstevigen van de positie van de kraamzorgsector in het netwerk van geboortezorg.

Marie-Pauline van der Ven-de Vries, directeur

ven@kenniscentrumkraamzorg.nl

Esther van der Zwan, secretaris

zwan@kenniscentrumkraamzorg.nl

Amstelveen, december 2013

Bijlage:

Begroting 2014-2017

		2014	2015	2016	2017
Inkomsten	Registratie	€ 93.557	€ 143.043	€ 191.761	€ 210.318
	Accreditatie	€ 6.231	€ 12.461	€ 16.448	€ 20.935
		€ 99.788	€ 155.504	€ 208.209	€ 231.253
Uitgaven					
Registratiesysteem	Xaurum	€ 23.520	€ 33.120	€ 42.780	€ 46.920
	DocData	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120
	Supportcontract	€ 2.160	€ 2.160	€ 2.160	€ 2.160
		€ 25.800	€ 35.400	€ 45.060	€ 49.200
Accreditatie	Aanvragen	€ 700	€ 1.120	€ 1.430	€ 1.950
		€ 700	€ 1.120	€ 1.430	€ 1.950
Overige beleidsterreinen					
		€ 10.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Loonkosten	Directeur	€ 29.564	€ 29.564	€ 29.564	€ 29.564
	Secretaris	€ 33.972	€ 33.972	€ 33.972	€ 33.972
	Administratie	€ 0	€ 19.680	€ 19.680	€ 19.680
	Vergoedingen	€ 6.600	€ 6.600	€ 6.600	€ 6.600
		€ 70.136	€ 89.816	€ 89.816	€ 89.816
Kantoorkosten	Huur en servicekosten	€ 13.833	€ 14.179	€ 14.534	€ 14.897
	Kantoorbenodigdheden	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
	Financiële administratie	€ 3.500	€ 3.750	€ 4.000	€ 4.000
	Registeraccountant	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
	Drukwerk	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
	Overige	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
		€ 23.333	€ 23.929	€ 24.534	€ 24.897
Diverse kosten		€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Totaal uitgaven		€ 137.969	€ 173.265	€ 183.840	€ 188.863
Saldo	Inkomsten minus uitgaven	-€ 38.181	-€ 17.761	€ 24.369	€ 42.390